

Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság

4.Bhar.319/2023/9.

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2024. április 30. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A rágalmazás vétsége miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a magánvádló másodfellebbezését elbírálv a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2023. október 11. napján kihirdetett 22.Bf.7063/2023/10. számú ítéletét helybenhagyja.

E végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2023. év március hó 14. napján kihirdetett 26.B.21.268/2022/3. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki rágalmazás vétségében [Btk. 226. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és d) pont], amiért őt 1 évre próbára bocsátotta. Kötelezte a vádlottat a magánvádló oldalán felmerült bűnügyi költség megtérítésére.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen Terhelt1 vádlott és a védője felmentés érdekében, míg magánvádlól magánvádló és jogi képviselője a büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] Az ellentétes irányú fellebbezések folytán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 2023. év október hó 11. napján kihirdetett 22.Bf.7063/2023/10. számú ítéletével a kerületi bíróság ítéletét megváltoztatta és Terhelt1 vádlottat az ellene rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

[4] A másodfokú bíróság ítélete ellen magánvádló magánvádló jelentett be joghatályos másodfellebbezést a vádlott bűnösségének megállapítása, egyben a magánvádló költségeinek megtérítése érdekében.

[5] A pótmagánvádló jogi képviselője útján írásban is indokolt részletes másodfellebbezésében nem vitatta a másodfokú bíróság abbéli megállapítását, hogy a sérelmezett vádlotti kijelentés alapján kétségtelen, hogy személyi jelölési jelleme, személyisége közvita tárgyát képezheti, ugyanakkor iratellenes, illetve pontatlan azon megállapítás, hogy Terhelti vádlott magánvádlót nem mint magánszemélyt, hanem mint a másnapi választáson induló jelölési sajtófőnökét, így módon egyébként közszereplő személyt szólította meg. Érvelése szerint az Alaptörvénnyel összhangban a közéleti szereplőt is megilleti a magánélet védelme és az otthon nyugalma. Ezzel összefüggésben hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkére, amelynek értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosításra irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. A konkrét vádbeli cselekmény jogi megítélésével kapcsolatban arra mutatott rá, hogy a vádlott kijelentései mindenképpen alkalmasak a rágalmozás minősített esetének megállapítására. Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság felmentő rendelkezése az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetése után bekövetkezett jogszabályváltozáson alapult, kérte, hogy a harmadfokú bíróság az eljárás felfüggesztése mellett kezdeményezze a jogszabályváltozás Alaptörvény-ellenességének és nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálatát.

[6] A Be. 615. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal ellentétes döntése esetén. A Be. 615. § (2) bekezdésének a)-c) pontjai határozzák meg az ellentétes döntés fogalmát, amelyek közül a b) pont értelmében ellentétes a döntés akkor is, ha a másodfokú bíróság az elsőfokon elítélt vádlottat felmentette vagy vele szemben a büntetőeljárást megszüntette. A 615. § (3) bekezdése értelmében a fellebbezés sérelmezheti magát az ellentétes döntést, illetve kizárólag az ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálatból eredő, törvényben meghatározott rendelkezést vagy az indokolást.

[7] Jelen ügyben megállapítható, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokon marasztalt vádlottat felmentette, így tehát a két ítélet a vádlott bűnössége tekintetében eltérő következtetésre jutott. Mindezek alapján az ítéltábla megállapította, hogy a magánvádlói másodfellebbezés joghatályos és a harmadfokú eljárás lefolytatásának törvényesen megnyílt az eljárásjogi lehetősége.

[8] A harmadfokú bíróság a magánvádló másodfellebbezését nyilvános ülésen bírálta el a Be. 621. § (2) bekezdése értelmében.

[9] Az ítéltábla nyilvános ülésén a magánvádló jogi képviselője perbeszédében a másodfellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta és kifejtette, hogy jelen ügyben a magánindítvány, illetve a feljelentés tárgyát az a közlés tartalmazta, hogy „...ne csak szűk

körben, barátoknak, ismerősöknek mondja el, lépjen előre, ország-világ színe előtt mondja el mindannyiunknak őszintén, amit eddig csak zárt körben mondott el, hogy teljesen össze van omolva. Ne csak szűk baráti körben mesélje el ezt magánvádól...”. Rámutatott, hogy az Alaptörvény 28. cikke alapján, ha valaki azt mondja valakiről, hogy ne csak szűk baráti körben mondja el a véleményét, akkor fogalmilag kizárt, hogy közéleti ügyek szabad megvitatásáról lenne szó. Ilyen indokok alapján nem alkalmazható a Btk. módosítás és ezért tévedett a másodfokú bíróság, amikor felmentő ítéletet hozott.

[10] Terhelt1 védője a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte az ítéltáblától. Perbeszédében azt hangsúlyozta, hogy vita tárgyát képezheti a jogszabály módosítás helyessége vagy indokoltsága, azonban a bíróságoknak alkalmazniuk kell azt, így nem tévedett a másodfokú bíróság, amikor az új törvényi rendelkezésekre figyelemmel felmentő ítéletet hozott.

[11] A magánvádoló másodfellebbezése nem alapos.

[12] A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, továbbá az elsőfokú és a másodfokú bírósági eljárást arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett [Be. 618. § (1) bekezdés].

[13] A harmadfokú felülbírálat terjedelme jelen eljárásban a bejelentett fellebbezés okára figyelemmel teljeskörű, vagyis kiterjed az első-és másodfokú eljárás törvényességének, a másodfokú ítélet megalapozottságának, a bűnösség, a bűncselekményi minősítés, a büntetés kiszabás törvényességnek, valamint az indokolás helyességének az ellenőrzésére.

[14] Az ítéltábla a harmadfokú felülbírálat során megállapította, hogy az első-és másodfokon eljáró bíróságok az eljárási szabályokat megtartották és nem vétettek olyan eljárási szabálysértést, amelyek az ügydöntő határozataik szükségképpen hatályon kívül helyezését eredményezték volna a Be. 607. § (1) bekezdése, illetve a Be. 608. § (1) bekezdése alapján.

[15] A Fővárosi Törvényszék a saját eljárásában helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a kerületi bíróság által megállapított tényállás megalapozott, amelyet egyébként maga Terhelt1 vádlott sem vitatott.

[16] Akkor sem tévedett a másodfokú bíróság, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a magánvádoló közszereplőnek minősül és mint ilyen az átlagostól eltérően többet kell tolerálnia. A törvényszék az ítélete [27] bekezdésében helyesen hívta fel a Fővárosi Ítéltábla Bhar.366/2022/9. számú határozatát, amelyben a harmadfokú bíróság maga is az Alkotmánybíróság e tárgyban korábban kifejtett határozataira hivatkozott, amelyekben többször rögzítette, hogy a közszereplő politikusoknak, mint a közéletet alakító, tisztségüket választás útján elnyerő személyeknek a jelleme, személyisége közvita tárgyát képezheti. Az Alkotmánybíróság fenti határozatai [3263/2018 (VII.20.), 7/2014.(III.7.)] jelen ügyben is minden tekintetben zsinórmértékül szolgálnak és irányadók.

[17] A másodfokú bíróság az ítélete indokolásának [37] bekezdésétől kezdődően – ugyancsak alkotmánybírósági határozatokra hivatkozva – részletesen kifejtette, hogy a közszereplőknek az átlagembertől eltérő tűrési kötelezettségük van, éppen közszereplői mivoltukból eredően.

[18] A becsület alapvetően a társadalmi megítélésből és az emberi méltóságból tevődik össze, amelynek sértésére akkor van lehetőség, ha a kijelentés objektíve alkalmas a becsület sértésére, tehát nem a magánvádló (sértett) szubjektív megítélésén alapul. A másodfokú bíróság az ítélete [28]-[29] bekezdéseiben részletesen bemutatta és elemezte az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetését követően bekövetkezett jogszabályváltozást, amelynek eredményeként megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottat fel kell menteni. A törvénymódosítás következtében a Btk. 226. § és 227. § (3) bekezdésében írt ok a Btk. 15. § h.) pontja szerinti, az elkövető büntethetőségét, illetve a cselekmény büntetendőségét kizáró egyéb ok.

[19] Nem foghatott helyt a magánvádló fellebbezésében írt azon érvelés sem, hogy a másodfokú ítélet [42] bekezdésében kifejtett indokolás nem helytálló, mert helyesen állapította meg a Fővárosi Törvényszék, hogy az elsőfokú nem jogerős ítélet kihirdetését követően bekövetkezett jogszabályváltozásra figyelemmel vont helytelen következtetést a kerületi bíróság a vádlott bűnösségére. E körben a törvényszék indokoltan és alappal hívta fel a Btk. 2. § (2) bekezdését, amely szerint, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntetőtörvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új törvényt kell alkalmazni. A bíróságoknak mindenkor hivatalból kell vizsgálniuk az anyagi jogszabályokat és ezen vizsgálat alapján mindenkor csak két jogszabály kerülhet a figyelem középpontjába. Egyrészt vizsgálni szükséges a bűncselekmény elkövetésekor hatályban volt anyagi jogi rendelkezéseket, másrészt szintén figyelemmel kell lenni a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő büntetőjogi rendelkezésekre és a Btk. 2. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel, minden esetben a vádlottra kedvezőbb rendelkezéseket kell alkalmazni. Tekintettel arra, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetését követően olyan jogszabályváltozás lépett hatályba, amely a büntetőjogi mentességet a rágalmozás és a becsületsértés tekintetében szélesebb alapokra helyezte, ezért törvényes volt a másodfokú bíróságnak a vádlottat felmentő rendelkezése.

[20] A felmentés jogcímét is helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, mert a korábban említettek szerint a törvénymódosítás új büntetendőséget kizáró okot határozott meg, ezért e büntetőjogi felelősségre vonást képező akadály miatt nem büntethető a vádlott.

[21] A kifejtettek értelmében a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság felmentő ítéletét a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k. a tanács elnöke, Dr. Németh Nándor s.k. előadó bíró, Dr. Zsótér Zsuzsanna s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 22.Bf.7063/2023/10. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság 4.Bhar.319/2023/9. számú végzése folytán – 2024. április 30. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. április 30.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

a tanács elnöke